Ч. 135 (12.791). Львів, субота 20. червня 1931. [illegible] zapłacono ryczałtem. Рік LII.

ДІЛО

ВИХОДИТЬ ЩОДНЯ РАНО

РЕДАКЦІЯ І АДМІНІСТРАЦІЯ: Львів, Ринок ч. 10, II. пов.
Конто почт. щадн. 143.322.
Адреса для телеграм: „Діло", Львів.
Головний Редактор приймає від 11—12 год. передполуднем.
Рукописів не звертається.

ПЕРЕДПЛАТА В КРАЮ:
Місячно 5·00 зол.
Чвертьрічне 15·00 „
Піврічно 30·00 „
Річно 60·00 „
ЗА ГРАНИЦЕЮ: В Америці 1 долар, Франції, Голяндії, Бельгії 20 фр. фр., Італії 7·50 зол., Німеччині 7·50 зол., Швайцарії 5 шв. фр., Чехословаччині 30 ч. к., Румунії 150 лей, Болгарії 7·50 зол., Австрії 7·50 зол.— Зміна адреси 1 зол.

Телеф. Редакції: 29-41.
„ Друкарні: 29-26.
В СПРАВІ ОГОЛОШЕНЬ ЗВЕРТАТИСЯ ДО АДМІНІСТРАЦІІ.
ЦІНА ОДНОГО ПРИМІРНИКА 25 сот.

Катастрофальне положення в Европі.

Львів, 19. червня 1931

Зїзд у Чекерс не приніс Німеччині в її важкому господарському положенні досі нічого. З Америки напливають до Німеччини замість грошей — самі декларації і запевнення. Можна навіть сказати, що чим більше паде курс німецьких облігацій, яких на силу позбуваються тепер американці, тим живіші є запевнення офіціяльних кругів Америки, що вони, розуміючи скрутне положення німців, прийдуть їм з допомогою. А положення в Німеччині характеризує найкраще обставина, що впродовж останніх днів Нім. Державний Банк утратив одну третину свого девізового запасу (тільки в одному з тих днів відплив девіз дійшов до рекордової цифри 200 міліонів марок!).

Президент університету Колюмбія Мюрей Батлер запевнив на днях у своїм інтервю в паризькій пресі, що німецькі репарації безглузді, що воєні довги мусять бути скреслені, а кріза, що її переживає нині ціла Европа, рівняється хіба крізі на склоні римського цісарства. З уваги на те, мовляв, Америка мусить покинути своє становище ізоляції від европейських справ. На жаль, офіціяльні американські круги в цьому відношенні більше здержливі. Декларація Злучених Держав, що вони готові застановитися над уступками у справі довгів, але під тою умовиною, що Европа займе розсудне становище в справі зброєнь, — каже додумуватися, що Америка з якимсь рішенням у справах, звязаних з крізою в Европі, а зокрема в Німеччині, не дуже то спішиться. Це становище Америки пояснюють тим, що вона сама переживає тепер затяжну крізу, а до того знає добре, що кожна пільга для европейських держав відбивається кінець-кінців на її кишені. Зрештою Америка спекулює ще й на те, що по кількох місяцях крізи Европа буде схильніша до уступок. Тому, кажуть, американські офіціяльні круги покищо з ніяким рішенням не спішаться.

Тимчасом Брінінг змагається розпучливо за несклинкування німецького парляменту, щоб тільки вдержати загрожений з усіх сторін парляментаризм у Німеччині. Якщо йому це не поведеться, якщо прийде до нових виборів, то Німеччина опиниться напередодні правдивого скоку в безодню, з чого по кількох тижнях може вийти райхстаґ з новою, гітлерівською більшістю. Після того може прийти легко до проголошення „третього цісарства" і тим самим до спроби всяких можливостей і неможливостей включно — аж до повної анархії і хаосу в німецькій республиці.

Не менше розпучливе положення в нинішній Австрії. Віденські часописи бють на алярм з приводу фінансової катастрофи в Німеччині і банкроцтва, яке грозить Австрії з приводу „Кредітаншталь-у". Вже місяць минув, як цей банк заломився, а Відень, замість реальної допомоги, дістає тільки всякі обіцянки й запевнення. Західні держави, не рахуючи Америки, зібрали у своїх банках майже 3 міліярди долярів золота і просто дусяться в ньому, не знаючи, що з ним зробити, а все таки не рушили досі й пальцем, щоб допомогти австрійській республиці. Від часів стабілізації отсе вже вдруге маси в Німеччині й Австрії тратять надію, що труднощі повоєнних років будуть щасливо переможені.

З того виходить, що оскільки не має прийти до катастрофи, то західні держави повинні негайно розпочати відповідну акцію. З яких причин не спішиться Америка, ми вже вище вказували. Щож до заходу Европи, а конкретно: Франції, то вона теж не спішиться, бо боїться, що коли вона поможе Німеччині й Австрії, то цим приложить тільки руки до катастрофи значно більшої, а саме до европейської війни. Франція боїться, чи завдяки її фінансовим уступкам не прийде до злуки Австрії з Німеччиною, або чи гітлерівці, прийшовши до влади в Німеччині, не озброять її проти неї.

Як бачимо, ситуація в Німеччині й Австрії, а з ними і в цілій майже Европі, незвичайно важка, на око просто безвихідна. Чи і який буде з неї вихід — покажуть уже мабуть найближчі тижні.

Кому з цього користь?

Уваги на тему польської господарської політики супроти українців.

I.

Теза Ст. Грабського в земельному законодавстві.

В дванацятім році істнування Польщі, в часі, коли українська справа знова стала гостро актуальною, починають появлятися голоси зпосеред польської суспільности і то навіть з поважних кругів, що треба вже раз глянути правді в очі, що треба це важне для Польщі питання якось розвязати, бо нерозвязання його виходить у некористь самої держави. Таких голосів чимраз у Польщі більше. Однак у більшості це голоси „вопіющого у пустині". Загал польського громадянства, вихованого цілими поколіннями на Сенкевича „Огнем і мечем" і на гаслах політиків з давнього галицького сойму, що памятав Землковського „нема Русі, ест тилько Польска і Москва" — на жаль не хоче прислухуватися до голосів тверезо думаючих поляків.

І тепер, коли у львівській пресі заініціовано з польської сторони анкету в справі „польсько-українського порозуміння", найшовся там голос відомого проф. Станислава Грабського, котрий від початків істнування Польщі переводив консеквентно в життя давні історичні пляни. У своїй статті на згадану тему, каже так: „Треба бачити дійсність такою, якою вона є. Східна Галичина, Волинь, Полісся, Новгородське, не перестали бути спірними землями поміж Польщею і Київом". Отже, щоби Київ міг зрезиґнувати в майбутньості зі згаданих земель, то треба, щоб з ними сталося те, що сталося з колишнім польським Вроцлавом, про якого прилучення до Польщі ніхто вже з поляків тепер і не мріяв. Отже Москва і Харків (Київ) погодяться остаточно з приналежністю до Польщі наших східних воєвідств настільки, наскільки ті воєвідства національно спольщаться, засиміллюються, стануть землями з рішучою польською національною перевагою". Отже знову і нині справа поставлена проф. Грабським ясно: українців треба засимілювати.

Можна сказати, що це програма людини, яка не має влади в руках. Так. Державної влади в руках проф. Грабський не має. Але за його думками йде все ще величезна більшість польського громадянства. Доказом цього є, що й урядові чинники надзвичайно з цими польськими поглядами і настроями рахуються та їм потурають.

До виконання пляну Ст. Грабського, себто допровадження українських земель у Польщі до такого стану, щоби в майбутньости не важився Київ — як каже проф. Грабський — „і в найвідважнішій мрії" жадати тих земель, приступлено зараз від перших днів істнування відродженої Польщі. Отже в першу чергу розпочали кольонізацію південно-східних земель. Вже розпорядком Ради Міністрів з дня 1. вересня 1919 р. знесла варшавська влада свободу обороту землею, вимагаючи при обороті поміщицькою землею дозволу Головного Земельного Уряду у Варшаві, а законом з дня 15. липня 1920 р. обмежено оборот і селянською землею. Таким робом українське населення на практиці позбавлено відразу прав купувати нерухомости, бо відомою є політика Гол. Зем. Уряду.

Є повіти у Східній Галичині, в яких на 1 км² скупчується 182 особи, при чому в Східній Галичині з рільництва живе пересічно 86.4 проц. Приміром Бельґія, в якій лише 54 проц. населення живе з рільництва і де видатність землеплодів є 2 і пів рази вища, не може удержати свого населення в краю, хоча істнує можливість відпливу населення до промислу, і тому змушена щорічно висилати великі контингенти до Франції на рільні роботи. Отже коли порівнаємо перенаселення нашої країни, а в додатку низький рівень сільсько-господарської культури, то побачимо, як гостро мусить виступати і виступає у нас аграрне питання. З українських селянських господарств, 79.8 проц. це халупничі карловаті малоземельні господарства і тимсамим не самовистарчальні. Поверх пів міліона селянських господарств Східної Галичини не можна дійсно уважати за господарства з погляду господарської економії. Є це нуждарі півпролетарі. Відносини на українських землях були докладно відомі польським економістам і деякі з них звертали увагу проти накидування польських аґрарних законів на Східну Галичину. І так проф. Фр. Буяк в своїй книжці, виданій під наголовком „Критичні уваги про нашу земельну реформу каже між іншим таке: „Вядомо, же до варункув Всходней Малопольскі устава о реформе рольней не надає сєн, а зрештон ей стосоване там билоби уважане за спшечне з постановенями мендзинародовимі". Однак

і перестороги польських економістів нічого не помогли. Треба було виконувати старі кольонізаційні і польонізаційні пляни, бо як казав тодішний відвічальний державний муж Вінцентий Вітос: „Плуг польського хлопа має означити східні межі Польщі“.

Пос. Зиновій Пеленський.

(Продовження буде.)

Ширіть наш часопис!

НАПАСТЬ.

Напад „Слова Польского“ на „Діло“.

У вчорашньому „Слові Польском“, в рубриці „Відгуки політичного вбивства на вул. Гродзіцьких“, находимо такий окремий уступ п. н. „Що каже „Діло“?“.

„Діло“, яке у вівтірковому числі не дало ніякої згадки про вбивство, хоча в 8. год. рано було досить часу, щоби написати кілька рядків, а то тим більше, що „справоздавець“ („Слово Польске“ бере цей вислів у „лапки“— прим. Ред.) був на місці, щойно у вчорашньому числі у 2-х статтях ширше описує подію, при чому здебільша спирається на подробицях, поданих польською пресою. А чейже „Діло“ могло в цій справі багато більше написати(!). Адже недавно брутально напало на молодшого брата бл. п. Евгена Бережницького, перебуваючого на Волині, й назвало його... провокатором. Не хочемо зовсім твердити, що атакуючи молодшого брата на дальшому терені, вказувало в той спосіб на старшого, на терені ближчому.

Повища замітка має 4 речення, а в них — 3 суто-провокаційні зачіпки, не рахуючи паскудного провок. та донощицького тону. Передовсім закид свідомого промовчування факту вбивства у вівтірковому числі. Це звич. напасть пяного на пліт. Адже кожному львівському читачеві „Діла“, кожній трафіці й кольпортерові нашої ґазети відомо, що „Діло“ появляється ок. 7-ої години зранку. Спізнюється вихід ґазети лише при випадках швидкої конфіскати, якої — мимоходом кажучи — у вівторок не було. Але й навіть, коли би цілий наклад часопису в 8. год. не був ще готовий, то й тоді булоб неможливо міняти тексту, бо треба би розбивати хіба цілу стереотиповану сторінку та складати й стереотипувати нову!

Та сама тенденція пронизує закид, що „Діло“ обмежується лише до реферування голосів польської преси про те вбивство. Це цілком зрозуміла річ: поліційні інформації про вбивство, слідство і т. д., для нас недоступні і ми мусимо їх черпати з польських ґазет. Очевидно, що це не вміщається у голові редакторів „Слова П.“, які мають ще свої спеціяльні джерела інформацій, відкриті виключно для того єдиного у Львові органу, який завдяки їм від часу до часу „ревеляціонує“ про всякі таємні справи, що про них ми зі здивуванням у ньому читаємо. Щодо всяких елькубрацій на тему такої сумної події, як те останнє вбивство, то передовсім не належимо до тих органів преси, які *кожне* вбивство раді роздути не лише до розмірів вуличної сенсації, але й великої політичної події. Те, що 20-літній гімназіяльний ученик може взагалі підпасти під закид провокаторства, як також те, що суддею з револьвером у руці стає 19-тилітній молодець — є безумовно трагічними подіями, які викликують у кожному чимало рефлексій. Але вони торкаються далеко ширшої, далеко глибшої проблеми нинішніх часів, повоєнних, анормальних відносин, проблеми повоєнної етики й моралі, цілого хаосу небувалих до цього часу конфліктів, а не злободенно-політичної сторінки, до якої хоче спровадити цю подію „Слово Польске“ й йому подібні органи.

І ми на гачок „Слова П.“ не підемо: в площині національної політики факту вбивства 20-літнього хлопця 19-літнім хлопцем цієї події розглядати не будемо! Може собі дозволити „Курєр Львовскі“ накликувати з цього приводу польське громадянство до „самооборони“, що — у практичній мові — значить: творити ендецькі бойівки, придатні у кожній відповідній хвилині кидатися на українські установи; може собі дозволити „Слово Польске“, спеціяльним підкреслюванням факту арештування кількох учнів, — цькувати знову проти українських шкіл. Ми-ж говорити про сам факт убивства волімо тоді, коли будемо знати напевне: хто тут винуватий і яке його тло. Адже ледви місяць тому теж було у Львові одно вбивство одного молодця гімназіяльним учнем, теж з цього приводу був ідентичний крик лайки на ціле українське громадянство і цькування проти загалу українців, і показалося за кілька днів, що ані політика там, ані революція зовсім ні-при-чім! І факт арештування якихсь 10-ти хлопців теж ще нині ніякий доказ... Тому — дозвольте нам панове цензори зі „Слова Польського“ — дещо підождати!

Але ці панове мають напоготові ще одну провокацію: що „Діло“, мовляв, заденунціювало перед українцями якогось молодшого брата Бережницького, як провокатора. Ми переглянули негайно цілий ряд чисел „Діла“ й нічого подібного не найшли. Коли, де і як?! Може більше совісні читачі „Діла“ у „Слові Польскім“, ніж у нашій власній редакції зволять дати нам ближчі інформації.

Такими методами воює „поважний“ часопис з фірмою півофіціяльного органу преси. Чому не було написати просто, що Іван Мицик пішов стріляти Бережницького просто після уложення цілого пляну з редактором „Діла“?! Булоб ясно і просто...

Нація і її музеї.

„Гуцульський Народній Музей“ у Коломиї.

Нація, що хоче жити своїм власним життям і в рідні народів стануть самостійною одиницею, безумовно мусить іти вперед та здобувати собі кращі умовини свого майбутнього всіми своїми силами. Та не досить не стояти на місці, а важніше, щоби йдучи вперед забирати з собою своє минуле, — бо нарід, що не зберігає памяток своєї минувшини і затрачує свою традицію, не має права називати себе народом.

І тому, чим культурніший нарід, тим більше і більші ставить свої музеї, де з повною пошаною згуртовує і переховує святощі свого минулого.

Музей — це дзеркало культури нації, це живий образ її переживань та її історії. Не згадувати тут про величаві музеї в Парижі, Берліні, Відні, чи про швайцарські музеї; маємо теж змогу приглядатися нашим найближчим сусідам. Як завзято, майже з гарячковим поспіхом збирають вони по всіх усюдах що лише в руки попаде.

Рік річно переходять по селах менші або більші гуртки всяких аматорів, що визбирують наші памятки. Так — вони визбирують, бо ми самі несвідомо все їм віддаємо не надумуючися навіть, кому це даємо та яку велику кривду спричинюємо цим власному народові. Одно визбирують чужі і непокликані, інше знова само пропадає в занедбанні.

Цінні памяткові будівлі-церкви, нераз дуже давніх віків валяться опустошілі, або ми самі їх валимо, як це сталося недавно зі старенькою церквою в Галичі.

Такої сумної долі вичікують ще деякі вже забуті старенькі церкви, як монастирець в Теребовлі та деревляна церква в Чорткові. Ця остання, не найшовши ніякої опіки у своїх вірних, вичікує тяжкої хвилі, коли завалиться. Долівку і хори забрали на іншу будівлю, а про решту і не згадувати. „Найближчі“ відсунулися, махнувши на неї рукою, а „дальші“ вже забули, — дарма, що тільки віків ця церква вірно служила „найближчим“ і „дальшим“ та щиро опікувалася своїми вірними.

Ми не всилі створити тепер щонебудь нового, цінного і тому мусимо зберегти бодай ті від прадідів одержані памятки. Чим колись згадає нас будуче покоління, коли ми давнє затратуємо, а нічого цінного-нового не створили і їм не полишили?

Гляньмо хоч би на села нашої Гуцульщини. Скільки-ж то правдивих памяток гине там безповоротно, пропадає між чужими! Нова мода міського лахміття наче зараза нищить стару українську ношу. Замість давньої перемітки, запаски, жовтих чобіток, кресані, череса, вишивок, постолів, сердаків та кожухів, наче пошесть закрадається міська тандита, всякі „райтки“, „штиблпи“, кашкети, кафтаники, панчішки, черевички, перкалі, ба навіть чужого крою жовті кожушки. Дарма, що ті перемітки, жовті чобітки, деякі шапки (як в Зарічу коло Делятина) та інше — це гордощі наших предків — бо памятають ще княжу добу; а ми так легко позбуваємося цієї давнини, проміняємо їх на чуже.

Вся наша інтелігенція, священики й учительство, всі наші інституції, а навіть політичні організації мусять зупинити це нищення народніх одягів та рівночасно запопадливо збирати вишивки, давню ношу кожного села, та всі цінности нашої минувшини. Цього не можна занедбати, бо за рік-два не буде вже що збирати.

Збірок не передавати в чужі або приватні руки, а складаймо у своїх музеях.

Для нашої Гуцульщини засновано в Коломиї перед двома роками Народній Музей імени о. Йосафата Кобринського.

В цім Музею мусять заховатися всі памятки нашої Гуцульщини як: народні одяги і вишивки кожного села, порохівниці, дзьобеньки, топірці, кріси, череси, чапраги, хрестики, люльки, книжки, грамоти, викопані предмети, старі монети,

ФЕЙЛЄТОН „ДІЛА“ З ДНЯ 20. ЧЕРВНЯ 1931.

ВЯЧЕСЛАВ ЛИПИНСЬКИЙ.

До читачів з ворожих таборів.*)

Хаос і безкарність. — Давніше і нині. — Боротьба зі скунксами. — Во імя ідеї.

Ще кілька слів для Вас — ворогів найгірших. Найгіршим не є ворог найлютіший. Між лютими може бути ворог великий, честний і достойний. Щасливий, хто має таких ворогів!

Українство — в розумінні змагань до культурної та політичної окремішности — притягало до себе споконвіку два типи активних людей. Одних вабило те, що можна сотворити з українського дикого поля. Других — що можна наброїти і награбити на українському дикому полю. Щоб сотворити щось з дикого поля, треба його хаотичну та примітивну стихію в організаційні форми взяти. Щоб „китайку українську драти і в онучах топтати“, треба всі здержуючі та організуючі сили на Україні нищити. Тому одні в поті чола намагаються хаос український організувати: у щось сталого та оформленого перетворяти. Тому другі всіма силами хаос український юдять, підлержують і всю працю перших, в інтересі власної безкарности, руйнують. Українство споконвіку і до нинішнього дня має в собі людей творчих, честних та ідейних, які відходять від метропольних — державних і національних — форм, щоб кращі і вищі форми українські сотворити. І побіч має воно завжди масу найгіршої мерзоти, яка втікає від усталених вже і зорганізованих на Україні форм московського та польського життя, щоб в українськім хаосі робити свою руїнницьку, а так легку в цім хаосі, каріеру.

Давніше, побіч Січових Рицарів Хреста Святого, гасили в українстві XVII—XVIII ст. юрби дейнецтва. Вони рицарство козацьке вкінці знищили, і „без доброго християнського сумління, — як каже про них Величко — без оружія до війни приличного, з серцами до убийства тільки і грабіжу готовими“, з українства — засуджене на знищення — гніздо підлости зробили. Сьогодні, коли одні всім серцем і розумом шукають такого Слова-Духа українського і такої методи організації державно-творчих сил, від яких могла би зачатись реальня Українська Держава, вони, ці другі, всю майже пресу українську обсівши, перших своєю руїнницькою ідею заливають. Подібно малому, злому та зажерливому сотворінню, що скунксом зветься, вони мають тільки одну зброю: свою власну, внутрішню смердючу теч, якою вони прискають на все, що їм живитись з руйнування України заважає.

Принижаюча і зневірююча боротьба з оцими скунксами є найбільшим нещастям, прокляттям і трагедією тих, що йдуть в українство, щоб творити. З великою обридою мушу і я, захищаючи від скунксів нашу ідею і мою працю, цю боротьбу безплідну вести.

Не претендую на великого творця. Не вважаю себе, як кожний скункс-інтеліґент, „українським ґенієм“. Величчю своєю, а не брудом притягнуло мене ще в ранній моїй молодости до себе українство. Державником українським був я вже тоді, коли всім нинішнім націоналістичним і самостійницьким скунксам Держава Українська ще й не снилась. І маю сьогодні — по десятках літ праці — право вже сказати, що свою маленьку цеголку в будову того, що прямує до величі України, я поклав.

Не для самохвальства це пишу. Всякі похвали, до часу поки ми, українці, не сотворили України, вважаю річчю що найменше передчасною. Хочу тільки в нашім хаосі, де ніхто нікого не знає, оцею згадкою про мою працю показати, що я, і такі як я, маємо право навіть від ворогів найлютіших вимагати, щоб вони болотом на те, що є чисте, не кидали. Хай вони наступають на нас во імя іншої ідеї України. Але во імя ідеї! І хай вона буде протилежна по змісту, але така сама по своїм духовім напруженню і своїй духовій чистоті, як наша. І хай наступають честно, по рицарськи на таких, якими ми дійсно є, не очорнюючи нас, не перебріхуючи наших слів і діл. Тоді і ми так само по рицарськи зможемо свою ідею захищати. І з нашої честної боротьби встане вкінці найбільше смілива, найсильніша своїм завзяттям і розумом, рицарська Україна. Але чи можна мечем рицарським воювати з скунксами? І до чого доведе українство — ідею політичної і культурної незалежности України — оця інтеліґенція скунксової породи, яка його обсіла?

*) Уривок зі вступу до „Листів до братів-хліборобів“, ст. XVIII (книжка має XLVIII + 580)

гуцульські вироби — словом все, що належить до музейної збірки.

Хоча наше громадянство зрозуміло як слід ціль і завдання цього Музею і віддає свої збірки, всеж таки ця ідея не обхопила ще цілої Гуцульщини, бо далекі села, що не знають про істнування Музею, не сповнили ще свого національного обовязку.

Обовязком кожної свідомої і щирої української людини є поширювати цю гадку і зайнятися збіркою для цього Музею, щоби в якнайкоротшім часі всі памятки і цінности нашої Гуцульщини спочили в „Гуцульськім Народнім Музею" в Коломиї, у „Народньому Домі", при вул. Костюшка ч. 23.

Наші літнища.

Гребенів розвивається.

Говорім, що хочемо, але наш Гребенів таки найкращий. На Зелені Свята приїхав я у Гребенів, щоб винаймити помешкання на літо для рідні і здивувався чимало, бо Гребенів очарував мене своєю красою, своїм прегарним положенням в кітлині Опору, між шпильковими лісами. А здивувався я тому, бо деякі чомусь відраджували мені їхати туди, кажучи, що тут нічого особливого, та що Гребенів буцімто дорогий. Тимчасом я винаймив помешкання гарне і зовсім дешеве, та ще стрінувся з милими людьми, бо Гребенів свідоме українське село, а як літнище і купелеве місце просто ідеальне.

Між горами і лісами віє якимось животворним бальсамічним холодком, вода в Опорі аж вабить скинути із себе вбрання і скупати спітніле тіло в кришталевій ріці, а в Зелемянці залізно-йодо-бромові купелі, добрі на такі недуги, як ревматизм, скрофули, невврастенія, жіночі недуги та нервові.

Має Гребенів одну журу: від якогось часу, комусь залежить на цьому, щоб хорих і літників від цієї місцевости відстрашувати! І що року весною пускає хтось якісь несамовиті байки, про їдовиті насікомі, про пошесні недуги та інші лиха, а це все брехня, бо ані здоровішого воздуху ніде не найдете, ані ніяких недуг тут не було і нема, як це стверджували нераз санітарні комісії. З початком червня відбудеться тут зїзд усіх лікарів-фізиків із Польщі, приїздять сюди і ріжні кольонії вакаційні, а заможніші купують тут парцелі і будуються. Одним словом Гребенів росте, европеізується.

Цього року справила громада ясні лукові лампи, реґулює дорогу, річище ріки, ставить нові лавки для літників, будує нові кіоски, так, що хіба пташиного молока літникам забракне, але заступить їм це — молоко „Маслосоюзу"...

Один лише нездоровий обяв замітив я в Гребенові. Сумний і правдивий. Купують наші українці парцелі в Гребенові не на те, щоб зміцнити його національно, не на те, щоб придбати для себе реальність і мати свою власну хату, але на те, щоб спекулювати парцелями на нечесний зиск, злочинний супроти свого народу. Місцеві селяни бідні, землі в них мало, та якщо котрий з них згодиться продати клаптик своєї кервавиці, то хоче продати її своїй людині, продасть навіть дешево, бо радується, що продав українському інтеліґентові, що число українських громадян, інтеліґентів зросте... Та що діється? Наші інтеліґенти купують хлопську українську кервавицю, під покришкою патріотичних почувань виманюють її від мужика за півдурно, а відтак за грубі гроші продають нашу землю чужинцям!

Сором, що до винародовлення наших літнищ прикладають руку наші буцімто національно свідомі інтеліґенти.

Ще слово про деякі вигоди. Є в Гребенові „Зелемін" священичий пансіон, який приймає і світських гостей. Цього року поробив хосенні удогіднення для гостей, виправив стіни віллі, докупив город суміжний, щоб гості мали де брати соняшні купелі, щоб діти мали куди гратися, а в сусідстві „Зелеміну" (на Кинашівці) повстає нова станиця нашого літниськового промислу, вілля „Троянда" біля відомої віллі „Русалка". Викінчують новий гарний будинок ради. Левицького зі Львова, а місцеві селяни поширюють свої віллі.

Читальня „Просвіти" в Гребенові приготовляє для літників несподіванки, про які довідаються гості вже в перших днях липня на величавому фестині, до якого місцева молодь уже приготовляється.

Ів. Свій.

З орґанізаційного руху.

Наради Ундо в Копичинцях.

Повітовий Народній Комітет УНДО в Копичинцях скликав на день 10. червня ц. р. відпоручників громад копичинецького повіту на довірочні наради в цілі обговорення теперішнього політичного положення і перевибору Комітету. На запрошення Комітету приїхали на наради сенатор д-р Антін Горбачевський з Чорткова і посол д-р Степан Баран з Тернополя. Наради, в котрих взяли участь відпоручники 35 громад повіту (на всіх 44 громад), між ними багато священиків, отворив голова Комітету о. А. Малиновський, парох з Чабарівки, коло Гусятина, довшою промовою, в котрій між іншими на основі виписків з останнього пастирського листа епископа Хомишина, підчеркнув, що цей церковний єрарх не спроневірився в нічім українській національній і державній ідеї, навпаки, він бажає тільки, щоби наше публичне життя рахувалося з дійсністю і було навіяне християнським духом. Витаючи прибувших на наради сен. д-ра Горбачевського і посла д-ра Барана, передав провід нарад в руки президії, до якої вибрано як голову п. Михайла Дорожинського і як секретаря п. Павла Волошина.

Перший промовив сеніор нашої політики і голова Української Парляментарної Репрезентації, сен. д-р Горбачевський, обговорюючи діяльність тої Репрезентації за останній час і наше сучасне політичне положення в Польщі. З приводу поголосок про якусь угоду з польським урядом чи з польськими рішаючими політичними чинниками з табору Безпартійного Бльоку зазначив бесідник, що ніякої угоди члени Української Парляментарної Репрезентації з урядом чи з Безпартійним Бльоком не заключували, бо вона у відомих відносинах сучасної польської політики є неможлива, а навіть виключена. Опісля посол д-р Баран обговорив докладно цілу політику польського санаційного уряду у відношені до українського народу у всіх ділянках нашого життя, вказуючи подрібно ті всі втрати, що ми їх понесли в останніх пятьох роках. Всеж таки не треба нам падати духом, бо рівнобіжно зростає наша національна свідомість, національна солідарність і відпорність на посторонні затії. Промови обох речників приняли присутні гучними оплесками.

В дискусії забрав слово між іншими старенький, заслужений діяч, о. Северин Матковський з Босир, що вже около 40 літ трудиться в повіті, для розвою якого положив чималі заслуги. В довшій промові звернув він увагу на знаменний факт, що завдяки великим податковим тягарам навіть досі заможніше хліборобське населення помітно біднів і нині вже не в силі платити податків, з якими часто залягає. Не менше від податків руйнують його і величезні відсотки від податків, на час незаплачених, з чого держава зробила собі нове джерело доходу, яке річно несе їй кількадесять міліонів золотих! Наше населення руйнує також і лиха господарська політика теперішніх повітових наказних виділів під проводом старостів, за влади яких бюджети повітових виділів навіть у малих повітах дійшли до соток тисячів золотих річно і зросли нераз десятикратно в порівнанні з передвоєнним станом.

Слідували відтак запити присутніх до обох представників Української Парляментарної Репрезентації в ріжних біжучих практичних справах, на які вони оба давали відповідь.

Після переведеної дискусії на внесок о. С. Бриковича, пароха з Кривенького, ухвалено одноголосно серед довготреваючих оплесків довіря для Української Парляментарної Репрезентації, признання та подяку за її дотеперішню діяльність і оборону прав українського народу на парляментарній арені та в міжнародніх виступах за кордоном. З черги на внесок адвоката д-ра Володимира Безпалка збори рівнож одноголосно ухвалили домагання до нашого політичного проводу, щоби старався довести до більш одноцільної і назовні видимої орґанізації провідних українських політичних чинників, що стоять на українському національному і незалежницькому ґрунті, бо цього безумовно вимагає наше сучасне політичне положення.

Наконець приступлено до перевиборів Повітового Народнього Комітету УНДО. Головою Комітету вибрано поновно о. А. Малиновського, пароха з Чабарівки, а в склад Комітету адвоката д-ра Вол. Безпалка з Копичинець, адвоката д-ра Зеленецького з Гусятина, о. Бриковича з Кривенького і кількох найсвідоміших селян з повіту. На цьому наради закінчено.

Наша інтеліґенція, наше духовенство й учительство, наше освічене й освідомлене міщанство й селянство і наше патріотичне робітництво, всі громадою подбають про те, щоби найбільше число нашої **найздібнішої** дітвори зголосилося та здало вступний іспит до **першої кляси всяких середніх шкіл у всіх наших містах!**

ФЕЙЛЄТОН „ДІЛА" З ДНЯ 20. ЧЕРВНЯ 1931.

Д-Р СТЕПАН ГОДОВАНИЙ.

Із листування Е. Чикаленка.

Недуга, спогади, рідня. — Втрата сина. — Знайомі та рідня на чужині. — Праця Чикаленка.

(Докінчення.)

В листі з 15. серпня 1922 р. описує Чикаленко докладніше свою утечу з Києва.

„...Рабенштайн, Нідер Естеррайх. — Високоповажаний Пане Стефане!

Втікаючи в січні 1919 р з Києва, я в поспіху не захопив книжочки, де були записані адреси знайомих, тому я не писав до Вас, хоч розпитував про Вас усіх військових, але ніхто Вас не знав. Про своє життя пишу Вам коротко, а коли схочете знати більше, то передплатіть собі зі Львова „Письмо з Просвіти", Ринок ч. 10, піврічно коштує 1200 марок поль. Там є зо скілька моїх статтейок, а в чч. 23—24 надруковане моє обличча і біоґрафійка. Але тепер я вже не бідую, бо американські землячки зібрали мені 100 долярів і тим забезпечили мені життя з нарік; крім того у Відні мені зробили операцію — розрізали живіт на цілу пядь і вирізали боляк у жолудку, який мене мучив з кілька років; тепер я почуваюси добре і пишу спогади зі свого життя. Пишіть братові, нехай аґітує, щоби американці купили і видали опис мого життя від 1861 року й по цей день, тоді й Ви прочитаєте історію потаємного руху на Україні та відродження нації.

„Левко мій у Празі, має читати лекції в Укр. Вільнім Університеті. Галя служить у нашім берлінськім посольстві. Вікторія з чоловіком Скорописом живуть теж у Берліні, якось заробляють перекладами на життя, але втішаються маленьким внуком, що недавно у них народився. З України не мав вістей аж до квітня цього року, а тепер Івашко пише що-місяця; частіше не може, бо лист сюди коштує 500.000 карбованців. Хоч там це тепер і не великі гроші, бо пуд муки коштує 12 міліонів рублів, а все таки заробити їх тяжко.

„Івашко вчиться в Києві в політехніці, хоч науки нема ніякої, але зате до армії не беруть. Петрусь служить у Пирятині учителем і директором музею. А його жінка та Левкова та Марія В. живуть там, де й жили (в Кононівці) і учителюють у школі, що міститься в нашім великім будинку. Їм вернули обістя і парк, всього 10 десятин, то вони попродали всі забудування на хліб: стайні, комори, трачешну і т. д., то тепер лишилося тільки те, що будовано з цегли. Досі жилося їм досить спокійно, бо вони заробляють своїм трудом, а отсе недавно приїхали підводи і конфіскували з дому все чисто, навіть одежу з маленьких унуків моїх забрали, лишивши тільки одну переміну білизни. Так само, коли Івашко і Петрусь сиділи кілька місяців в кримінналі, то з нашого київського будинку вивезли большевики все чисто і поселили там 100 червоноармейців, які сплюндрували будинок дощенти. Сини мої пориваються втікти сюди, але не можна, бо тоді всі жінки з голоду помруть. От, такий рай зробили большевики на Україні. Живеться тепер там в сто раз гірше, як до революції, а обрусіння йде так само. Вася С. вийшла заміж і не знаю, де вона ділася, бо больниці нема, хоч люди мруть від великих хоріб. — Ваш Е. Чикаленко".

На краю листа вміщена дописка.

„Я мешкав літо 1919 р. в Карпатах у Жабю, а потім мене арештували і конфінували в Мостиськах, а потім у Перемишлі. В 1921 р. я втік у Чехію, а потім в Австрію. Набідувався добре, а все таки добре, що втік з Києва, бо мене хотіли розстріляти"

Останній лист писаний до Степана Стечишина 9. квітня 1929 р. з того самого місця в Долішній Австрії. Це відповідь на лист С. С. з дати 3. квітня 1929 Чикаленко стояв тоді під впливом траґічної смерти свого сина Петра. Він пише:

„..Високопов. Пане Стефане! З приємністю прочитав Вашого листа з 3-го квітня 1929 р., з якого бачу, що Ви не забули за мене та інтересуєтесь моїм життям. Досі я жив так щасливо, що бажав смерти, аби не пережити свого щастя. Минула війна, десять років найстрашнішої революції, а я не втратив жадної дитини, коли за той час багато моїх знайомих загубили всіх дітей. Про втрату своїх маєтків я не журюся, бо ще можу заробити собі на хліб. Але тепер урвалося моє щастя: літом я заслаб: приключився мені чиряк у кишці, довелося оперувати живіт і я пролежав у шпиталі мало не пів року. А як вийшов зі шпиталю то довідався, що мого Петруся більшовики без суду заслали в Соловецьку тюрму на Білім Морі, що в дорозі він помер, а може його й забито. Це так мене прибило, що я тільки цими днями почав виходити з хати на шпацір по пів години. А незабаром як одержу візу, то поїду на літо в Швайцарію до дочки Галі, де в Женеві професорує її чоловік проф. Келлер. Дочка Вікторія замужна за О. Скорописом, що служить у банку в Берліні, а Левко проживає у Варшаві. Івашко ще живий, але хорий на шлу-

ОСТАННІ ВІСТИ

ЗА ШПІОНАЖ.

У Тернополі закінчилася 17. червня розправа проти Мазурка Вас. і тов. за шпіонажу. Засуджені: Мазурок на 10 літ тюрми, Черкас на 9 літ, Гераноє і Павлик по 8 літ, Лесюк на 5 літ, Гайда 2 роки, Черкас Петро і Гераноє Теоклист по півтора року тюрми. Як знавець виступав кап. Зборовський.

ГРАБІЖНИЦЬКИЙ НАПАД НА КАСІЄРА.

У Львові на розі вул. Домса в четвер в год. 10. веч. два замасковані бандити напали на касієра фабрики вуджених Іхньовського, Гологовича (Тереси ч. 4). Бандити наставили револьвери, а один крикнув: „Пане добродію! Портфель, або смерть!“. Гологович підняв руки а гору й оправдувався, що гроші віддав фірмі. Бандит сказав: „Пан позволят, що пана зревідуємо“. Один весь час грозив револьвером, другий ревідував касієра. Не найшов грошей, тому забрав срібний годинник. Потім оба бандити втекли. На крик ограбленого збіглися прохожі й поліцаї, та напасників не зловили.

Зловили бандитів, що напали на бар. Блажовського та крамницю.

Комісар поліції Баліцький (на якого недавно виконано рев. замах на вул. Тереси) вибрався з тайн. агентом на облаву. На основі конфіденціонального слідства поступили до хати Евст. Яремчука на Левандівці. В хаті не найшли нічого підозрілого. Коли-ж хотіли йти на стрих, посипалися револьверові кулі. Оба відстрілювалися і після довшої „облоги“ зловили двох пошукуваних злодіїв: Ів. Шустака та Стан. Хованського. Арештували теж власника хати. Поліція має докази, що арештовані виконали рев. напад на бар. Блажовського при вул. Стшала та що вони є теж виконавцями згад. нападу на ком. Баліцького і на крамницю Пешесової при вул. Городецькій 51. Здогадуються, що оба арештовані напали теж на касієра Гоґоловича при вул. Домса.

МЕКДОНАЛЬД І ГЕНДЕРСОН ЇДУТЬ ДО БЕРЛІНА.

У Льондоні оголосили офіціяльно, що прем. Мекдональд і мін. закорд справ Гендерсон приїдуть до Берліна 17. липня ц. р. Побудуть там 3 дні, а житимуть у палаті кн. Альбрехта при Вільгельмстр. Дня 21. липня приїде американський держ. секретар Стімсон, який передтим відвідає Рим і Париж. З Берліна Стімсон поїде у Льондон. Берлінські кола підкреслюють вагу тих зїздів для ревізії Йонґового пляну. В половині серпня німецький уряд пічне й сам ініціятиву в тій справі.

В РУМУНІЇ УНЕВАЖНЯТЬ КОМ. МАНДАТИ.

Засідання рум. парляменту 17. червня було дуже бурхливе. В дискусії виявилося, що один комун. посол не є рум. горожанином. Коли він котів промовляти, перервали кілька разів засідання. Вважають певним, що ком. мандати уневажнять. Ішла теж дискусія над важністю мандату пос. Молдавану, б. керовника адм. Бесарабії. Його мандат уневажнили.

нок. і йому загрожує такаж доля, що й Петрусеві, а тому він боїться одержувати листи з закордону, щоб більшовики не причепилися за звязки з контрреволюціонерами. Він все намагався вступити до Політехнікума, але прізвище Чикаленко стало на перешкоді, бо буржуйським дітям не дають вчитися. По тій-же причині перестав до мене писати Єфремов і я до нього не пишу, щоб не пошкодити йому. Тут є один студент зпід Теплівки, що мав там на хуторі 100 десятин, го оповідав, що всіх багатих селян або порозстрілювали, або позасилали до Сибіру, або на Соловецький остров. Абросімова І-го убили, і двір спалили, таксамо зруйнували двір Михайла Абросімова і він у Кременчузі робітником. Про родину Абросімова II-го нічого не чув, але знаю, що вони всі повтікали до Київа. За Катериничa та інших панів: Меньший доктор Варавка вмер, а старший оженився зі сестрою милосердя і лікарює в Київі. Вася Тихоновна одружилася і мешкає в Київі. Раджу Вам нікому не писати на Україну, бо тільки пошкодите людям.

Я при Академії складаю словники термінольогічні і склав німецько-укр. лісовий словник, кінчаю сільсько-господарський, а тоді працюватиму над технічним. А все прошу в Бога смерти, щоб не пережити ще й Івася. Ну, бувайте здорові, може Ви ще дочекаєтеся ліпших часів. З поважанням Е. Чикаленко“.

Після того вже Стечишин не одержав більше листів від Е. Чикаленка, хоч з його ріднею він і до нині листується. Про свій побут на Україні, а особливо в Теплівці і Кононівці оповість докладніше Стечишин у своїх споминах які саме репер почав списуват

НОВИНКИ

— **Діточа оселя в Підлютім.** Філія Українського Т-ва Охорони Дітей і Опіки над Молоддю у Львові подає до загального відома родичів, що в Підлютім над Лімницею відбудеться одна оселя спільна для хлопців і дівчат від 7 до 12 літ у часі від дня 2. до 30. липня ц. р. Оплата за побут в оселі 70 зол. Є ще вільних кільканацять місць і тому речинець зголошень продовжено до дня 25. червня ц. р. Після цього дня ніякі зголошення не будуть братися під увагу. Зголошення можна ще слати на адресу опікуна оселі о. проф. Олександра Бучацького, Львів, Потоцького 104/III п. Всі інформації висилаються за надісланням почтової марки. Тому, що вже короткий час до замкнення листи учасників оселі, в інтересі родичів лежить, щоби негайно зголосили свої діти до діточої оселі в Підлютім.

— **Панахида по бл. п. Вячеславі Липинському** буде відслужена в **неділю,** дня 21. червня 1931 р. в год. 10. в Архікатедральній церкві св. Юра. День передтим, в суботу, год. 7.30 Заупокійна Служба Божа. Службу Божу і Панахиду відправить Ексц. митрополит Шептицький.

— **Протитуберкульозна і гігієнічна виставка в Золочеві від 21. — 27. червня 1931.** „Українське Гігієнічне Т-во“ у Львові влаштовує від 21. до 27. червня 1931. включно в Золочеві в салі ім. М. Шашкевича протитуберкульозну і гігієнічну виставку. На цій виставі буде систематично розміщений багатий матеріял образів, діяграм та експонатів з ділянки туберкульози і її поборювання, гігієни особистої і помешкань та впливу алькоголю на людський організм, а зокрема на поширювання туберкульози. Весь час вистави будуть на салі впорядчики, які подаватимуть відвідуючим гостям фахові пояснення та всякі інформації. У звязку з цією виставкою відбудеться там-же цикль популярних викладів при допомозі виставового матеріялу і світляних образів. Викладатимуть: 21. червня год. 7. веч. д-р О. Залужний — „Туберкульоза“, 22. червня год. 7. веч. д-р Гілевич — „Гігієна щоденного життя“, 23. червня год. 7. веч. д-р А. Свідерський — „Алькоголь і туберкульоза“, 24. червня год. 7. веч. студ. мед. М. Ціщецький — „Загальна гігієна“, 25. червня год. 7. веч. д-р О. Залужний — „Туберкульоза“, 26. червня год. 7. веч. д-р О. Залужний — „Алькоголь і туберкульоза“. З виставки повинні користати масово громадяни, громадянки і молодь (шкільна і позашкільна) усіх громад Золочівщини. З цією метою повинні наші читальні, кооперативи, Луги, Соколи, кружки „Рідної Школи“ та інші установи й організації та громади порозумітися з виставовим комітетом в Золочеві і уладжувати прогульки на виставу. Подібна виставка „Українського Гігієнічного Т-ва“ мин. року у Львові стягнула була дуже богато відвідувачів і стрінулася з великим признанням не тільки українців, але й поляків та жидів. Надіємося, що ця перша українська протитуберкульозна і гігієнічна виставка в Золочеві причиниться до поступу на занедбаній досі ділянці народньої гігієни і нар. здоровля. Опісля відбудеться така сама виставка в Тернополі від 28. червня до 4. липня, в Теребовлі від 5. до 10. липня і у Зборові від 11. до 13. липня включно.

— **Новий український орґан в Америці.** В Ню Йорку появляється від березня ц. р. новий український часопис-місячник **„Чорноморці“,** що є урядовим органом Головної Управи Чорноморських Січей в Америці. Адреса „Чорноморців“ така: **63 St. Marks Pb., New York City, U. S. A.**

— **Мистецька виставка у Львові.** У павільоні мистецтва на площі Східних Торгів відчинена виставка різьби та малярства. Одну з головних саль займає т. зв. „Сальон львівських артистів“ із трьома збірними виставками творів Гаевського, Геца та Тировича. Про праці нашого земляка Геца фахова критика висловилася з великим признанням. На згаданій виставці є теж зразки графіки та художніх тканин.

— **Самовбивство священика.** У Вильні застрілився в своїм домі 50-літній римо-кат. священик Францішок Ромейко.

— **Кардинал для звязку з Лігою.** Несподіванкою є звістка, що на найближчій папській консисторії призначить папа кардиналом епископа Бессона з Фрибурга. Цей новий кардинал лишився би на місці на те, щоби міг підтримувати постійний контакт Ватикану з Лігою Націй.

— **Новий телескоп для Ґрініч.** Обсерваторія в Ґрініч дістане новий величезний телескоп. Поміщення цього телескопу і будова вежі для нього коштуватиме приблизно 700.000 зол. Кошти телескопу та його влаштування взяв на себе приватний філянтроп Ял.

— **Вірна до могили.** В Берліні отруїлась, а потім повісилася жінка директора фабрики Фройнда. Причиною самогубства було те, що її чоловік помер у зимі, і вона з жалю за ним рішила відобрати собі життя. Недавно вона троїлася, її уратували, а тепер вона повторила самовбивство вдруге. В листі написала, що без чоловіка, якого вона дуже любила, світ для неї нічого не варта.

— **У 30-літні роковини Архієрейства Їх Ексцеленції Митрополита кир Андрія гр. Шептицького** відбудеться у церкві в Скалаті в неділю дня 28. червня в год. 10. до 12. торжественне богослуження на намірення Їх Ексцеленції при участи кондеканального клиру, а в год. 12. вполудне торжественна академія. Гостям раді. Весь дохід на шпиталь імени Достойного Ювилята у Львові. Афіші оголосять порядок торжества і академії. — За комітет деканальний: **о. Антін Онуферко,** парох.

— **Добра господиня** знає вартість доброго мила і знаменито його доцінює уживаючи до прання лише відомого від десятків літ лагідного та чистого мила **Олень Шіхт.** 1453

— **Редукція цін на мужеську гардеробу актуальна.** Згідно з оголошеною знижкою цін суконних матеріялів, повідомляє фірма **А. Віттельс, текстильні склади у Львові, вул. Рутовського 7.** напроти катедри, що виставляє вибагливу мужеську гардеробу на міру з першорядних бельських матеріялів у таких цінах: 1) маринаркове полотняне вбрання зол. 130·—, 2) візитове вбрання зол. 160·—, 3) весняно-осінний раґлян зол. 160·—, 4) трикот зол 130·— і т. д. Фірма **Віттельс, текстильні склади у Львові, вул. Рутовського 7.** одержала на теперішний сезон останні новости суконних матеріялів на жіночі плащі, костюми і сукні, які продає по дуже доступних цінах, а саме в наслідок пороблених цією фірмою в останнім часі корисних закупів у бельських фабриках. 2270 1—1

Біржа.

Збіжжя.

Пшениця двірська 27.00—27·50, пшениця сільська 25·25—25·75, жито галицьке 23·75—24·00, ячмінь [illegible] лицький броварняний 25·00—25·50, ячмінь на [illegible] 23·50—24·00, ячмінь пастівний 25·00—25·50, овес галицький 29·00—29·50, кукурудза румунська 23·50—24·50, [illegible] рабоця промислова 0·00—0·00, фасоля біла 31·00—[illegible] фасоля колірова 00·00—00·00, фасоля краса 30·00—[illegible] горох пів-Вікторія 33·00—34·00, горох пільний [illegible]—33·00, бобик 21·00—21·50, мішанка паст. в зерні 00·00—00·00, вика 37·00—38·00, сіно солодке краєве пресоване 13·00—14·00, солома пресована 5·50—6·00, гречка [illegible]—34·00, льон 46·00—48·00, лубінь синій 22·00—24·00, рапс 38·00—39·00, грисік кукурудзяний 00·00—00·00, жмих кукурудзяна 00·00—00·00, отруби житні 14·00—14·50, отруби пшеничні 12·00—12·50, крупи гречані 63·00—[illegible] пшоно 62·00—64·00, крупи ячмінні 00·00—00·00, [illegible] 00·00—00·00, просо краєве 00·00—00·00, макуха льняна 30·00—31·00, мак синій 125·00—135·00, мак синій 100·00—110·00, конюшина червона 250·00—260·00.

З НАШИХ ЛІТНИЩ.

Весняний сезон у Черчу в повному розгарі. Погода на загал дописує. Декількох холоднавих днів, і коротками дощами, що трапилися у половині червня, кураціоші надто не відчули, бо черчанський клима забезпечений навіть і проти непогоди. Для услуги гостей є окрема велика, ошклена відпочивальня й ошклені веранди-коритарі якими можна покористуватись при всякій нагоді.

Цьогорічний весняний сезон у Черчі позначився тим, що кількість гостей, в порівнанні з минулим роком у трое більша. Богато зголошень наплинає на липень. Числячись із тим, управа живця вже заздалегідь подбала про нові великі збірники на воду для купелі, а також збільшила число кабін. В липні буде вже готова пляжа на сонішні купелі. На перші дні липня заповідається декілька цікавих імпрез у Черчі, за іншим краєві змагання в ситківці, які відбудуться в кортах живця. 21-го червня приїздить до Черча прогулька лікарів, членів Українського Лікарського Товариства, зацікавлених великими досягненнями живця.

З початком червня приїхали до Черча: В. Артимович — Львів, В. Бачинська — Львів, О. Березовська — Бережани, М. Барановський — Дорогів, Т. Березовський — Новосілці, М. Борис — Підпечари, І. Бушкова — Львів, О. Верес — Рогатин, Б. Вітків — Коломия, К. Воробець — Залків, М. Вороневич — Підгайці, Е. Гавсерова — Станиславів, Б. Галайчук — Стрий, І. Гвоздецька — Львів, К. Градізева — Львів, проф. Е. Галущинський — Львів, М. Грушкевич — Львів, Гнатишин — Львів, Х. Гольд — Зеленів, О. Гольм — Передільниця, М. Данилюк — Сеньків, Ю. Дичковський — Глібока, П. Дмитраш — Теофіпільска, о. Е. Дутка — Хлібовичі Вел., М. Іванович — Львів, М. Запалидо — Хлібовичі Вел., М. Іваненко — Львів, М. Когут — Бокова, К. Кобзяка — Солотвина, Е. Кузнярська — Надвірна, О. Криницька — Затурин, О. Кобра — Петрилів, А. Кобринська — Підгайці, Н. Корильню — Бережани, о. Н. Кисілевський — Радче, М. Кепала — Ходорів, К. Лозинський — Воронів, дир. Р. Левицький — Львів, К. Лебединська — Галич, Я. Леськів — Рахо[illegible]ути, о. І. Литвинський — Ланчин, А. Лужецька — Вербова, А. Микитка — Коровники, К. Мигович — Отиневичі, М. Маньківич — Залуква, С. Ніжанковська — Дрогобич, інж. Ю. [illegible] жанковський — Самбір, О. Народький — [illegible] Шавх, інсп. Т. Новицький — Львів, П. Півторак — Городок, І. Потюк — Унів, І. Погорецький — Бовшівці, К. Починок — Підгайці, Н. Покигайло — [illegible] С. Подлуська — Богородчани, З. Ревуцька — Залків, Н. Романюк — Городенка, А. Роскош — Оришківці, В. Сорока — Руснякова — Львів, І. Саламін — Загірична, К. Семенів — Богдан — Львів, І. Свистак — Загірична, К. Семенів — Медиха, О. Тарнавська — Неввище, М. Сташинський — Медиха, О. Тарнавська — Вербова, П. Угрин — Глібока, М. Фабулак — Богородівці, З. Федорків — Ожидів, І. Федун — Рудники, проф. С. Федів — Львів, П. Шевчук — Зарваниця, К. Шуран — Добромірка, І. Шийка — Ходачків, Ю. Чепіль — Львів, Я. Чортковський — Ходачків, С. Юрків — Ширба — Зеленів, М. Юрків — Литвинів, Т. Юрчинська — Добромірка. — Дальший список гостей буде поданий в найближчих свят.

З судової салі.

ДВАНАЦЯТЬОХ ЗДОГАДНИХ ЧЛЕНІВ О. У. Н. НА ЛАВІ ОБВИНУВАЧЕНИХ.

Перший день розправи перед львівським судом присяглих.

Дня 18. ц. м. на лаві обвинувачених у Львові засіли: *Евген Врецьона*, 26 літній студент техніки родом із Винник, *Степан Бардахівський*, 22-літній учень промисл. школи родом з Мохович, пов. Перемишль, *Володимир Саляк*, 20-літній інтроліґаторський челядник зі Львова, *Роман Щур*, 21-літній шлюсар з Устіянова пов. Ліско, *Богдан Стецишин*, 19-літній торговельний помічник родом з Горожанки, *Богдан Павук*, 20-літній фризієрський помічник у Львові, *Микола Ласейчук*, 24-літній штукатор з Вербіжа, пов. Коломия, *Ярослав Олійник*, 22-літній учень зі Львова, *Іван Ткач* 22-літній інтроліґатор родом зі Запитова, пов. Львів, *Петро Жмінковський* 21-літній швець зі Львова, *Семен Пасіка* 21-літній абсольвент ґімназії з Мацькович пов. Перемишль і *Василь Яріш*, 20-літній абсольвент ґімназії з Новосілок, пов. Перемишль.

Два останні підсудні відповідають з вільної стопи, а інші приведені на судову салю з вязниці.

Всім цим підсудним закидає акт обвинувачення приналежність до тайної орґанізації українських націоналістів ОУН, яка є ідентична з УВО, та має за ціль викликати збройне повстання українського народу проти Польщі.

Головним обвинуваченим вазиває акт обв. *Евгена Врецьону.*

Йому і Стецишинові, Ласейчукові, Ткачеві, Салякові та Жмінковському акт обвинувачення закидає також переховування вибухових матеріялів і зброї.

Таким чином тих підсудних судять за злочин проти § 58 (державна зрада) і проти т. зв. „динамітового закону“.

Обґрунтування акту обвинувачення.

Дня 21. IV. 1930 на Підвалю у Львові арештовано Миколу Ласейчука, в хвилині, коли він віс у валізі пекельну машину. Це арештування дало причину і товчок арештувати інших членів ОУН.

Завязком Орґанізації Українських Націоналістів були у Празі дві орґанізації, які обєдналися і в р. 1929 у Відні на конґресі вибрали провід ОУН, на чолі якої станув командант УВО Коновалець. На краєвім конґресі ОУН в лютім 1930 і в літі 1930 навіть реферат боєвий УВО перенято ОУН. УВО залишилася тільки як фірма, бо має за собою голосну революційну традицію. Акцію ОУН в Польщі веде „Краєва екзекутива ОУН західно-українських земель“, яка обіймає такі відділи: 1) орґанізаційний, 2) політичний, 3) фінансовий, 4) боєвий. Цей боєвий відділ має за меті виконувати саботажі, вбивства і т. д.

Край ділиться на округи, повіти і громади.

Ідеї ОУН поширює „Розбудова Нації“ і „Сурма“ та „Юнак“ і „Бюлетин“.

ОУН вважає, що одиноким способом здобути незалежність України є збройна боротьба і цю боротьбу підготовляє проти усіх держав, в яких живуть українці. Ціль — національна всеукраїнська революція на випадок якогось европейського воєнного конфлікту. Покищо ОУН підготовляє ту революцію технічно й ідеольоґічно та виконує саботажі для виховання в масах політичного активізму.

ОУН бажаючи поширити свої впливи, ширила свою аґітацію серед ремісничої молоді товариства „Зоря“, закладаючи там „Кружки Самоосвіти“. Ці кружки стали законспірованими гніздами ОУН, в яких виховувався український націоналізм.

На чоло тієї роботи висунено Евгена Врецьону, який навязав контакт зі Степаном Бардахівським і Романом Щуром та намовив їх ширити серед членів „Зорі“ ідеї ОУН та паралізувати роботу УНДО. Після того звербовано Павука й інших. Ярослав Олійник виголошував на Кайзервальді реферати про український націоналізм.

В р. 1929 Павло Щур звербував Володимира Саляка, а Саляк Стецишина. Саляк висилав часто Стецишина перед радянський консулят на вул. Набєляка слідкувати, що діється в консуляті. Саляк звербував також Ласейчука. Бардахівський також виголошував реферати про ОУН, та про „Націоналізм“ Донцова і кольпортував „Сурму“.

Найбільше активними були: Врецьона, Саляк, Стецишин, Ткач, Жмінковський і Ласейчук. Врецьона, як технік, виробляв бомби і добував вибухові матеріяли від якогось сержанта. Деякі вибухові матеріяли Врецьона виробляв у лябораторії львівської політехніки, де було найбезпечніше. Ці матеріяли найшли в його шуфляді випадково студенти Крівський і Маронський.

Ткач діставав вибухові матеріяли від якогось сержанта. Врецьона дав Салякові кілька скриньок з ручними ґранатами і Саляк переховував їх у шафі на ґанку коло свого помешкання, а потім передав Стецишинові із „Зорі“, який сховав ґранати при вул. Кінґи у домі Тхуржовської. При ревізії найдено 19 ґранатів і 2 петарди. У Стецишина найдено ґранати польського виробу. Відтак Саляк дістав від Врецьони ще 3 скриньки вибухових матеріялів і сховав їх в переплетні Гевака. При ревізії в цій переплетні найдено 3 набої екразиту, пірокселіни і т. д. Валізку з тими матеріялами переносили Ласейчук і Саляк. Поліц. Півоварчикові здавалося це підозрілим, що хтось несе валізку в неділю і то тяжку, тому спинив тих підозрілих. Саляк зорієнтувався і втік, а Ласейчука арештовано. Валізку отворили і найшли там пекельну машину.

Потім арештовано Саляка. Цей признався, що револьвери дістав від Врецьони і переховував їх у переплетні Гевака в будинку Наукового Т-ва ім. Шевченка. Врецьона вчив Ткача стріляти з револьвера.

Оборона підсудних.

Підсудні Врецьона і Бардахівський до жадної вини не признавалися і всі закиди заперечили. Врецьона твердив у слідстві, що вибухові матеріяли найдені в нього не були його власністю. Олійник борониться, що викладав про націоналізм, як ідеольоґічний рух, а не революційний. Саляк боронить товаришів і зізнав, що валізу з динамітом ніс сам, без Ткача, обв. Щур зразу до нічого не признався, а потім обтяжив Врецьону і Саляка. Ласейчук зізнав, що ніс валізу, яку йому дав Саляк, але не знав, що в тій валізі сидить та не знав, що ОУН є нелеґальна й революційна. Стецишин поважно обтяжив зізнаннями Саляка, і потім зізнав, що поліція грозила биґтям, тому він зложив зізнання. Ткач і Павук також зізнають, що поліція їх била, тому признавалися. Більшість підсудних при першім переслуханні до нічого не признавалася, а аж за місяць признавалися до вини, а дехто при цім другім переслуханні обтяжив товаришів. Щодо вибухових матеріялів, то підсудні зізнають, що мали виконати замах на більшовицький консулят, якщоб у Харкові були розстріляли членів СВУ.

Після прочитання акту обвинувачення перший зізнає обв. *Врецьона:* Він заявляє, що не належав ані до УВО, ані до ОУН, а більшости обвинувачених навіть не знав. Належав тільки до студентського „Пласту“ і з того „Пласту“ знав Саляка. У жаднім політичнім життю активної участи взагалі не брав. Рефератів на Високім Замку про націоналізм не виголошував і все, що зізнав обв. Щур про нього, неправдиве. Про виріб вибухових матеріялів він і не чув. Те, що зізнав Щур і інші, підсунула їм поліція, так, як і йому поліція підсувала ріжні злочини, яких навіть в акті обвинувачення не згадується.

Врецьона зізнає: *Мене били в страшний спосіб; один поліціянт бив, а другий замаскований писав протокол, але я не признався до нічого, бо я нічого не винен, хоч рік цілий сидів у тюрмі.*

Прокуратор Ліпш зазначує, що в цій справі зарядив окреме слідство, щоби ствердити, чи підсудних били.

Прокуратор Ліпш: Пане Врецьона, звідкиж у вашій шуфляді на техніці взялися вибухові матеріяли?

Обв. Врецьона: На техніці студенти поляки, особливо корпоранти відносилися до українців так ворожо, що вони могли підложити ці матеріяли до моєї шуфляди, щоби мені, як українцеві, шкодити. Зрештою, поліція мала вступ на техніку, і хто знає... я не твердкю, але все можливе. Маю право підозрівати!

Переслухання підсудних продовжується.

—o—

ВІДГУКИ ДНЯ.

В чужий сад.

„День русской культури!“
Треба піти!...
Иду...

Взяв я ще з собою одного доростаючого старшого парубка і — до „Народнього Дому“, який будували українці, держали русскі, тепер держать рутенці, а винаймають поляки.

Спішимося. На 7 год. назначений початок, а це вже за пять сема. Купуємо білети, а потім заплативши дорого за дешеву ґардеробу, входимо на „великий зал“.

На салі ще майже темно, а цілком пусто. В перших рядах крутиться кілька постатей, за нами також кілька. Все таки, думаємо, є ще точні люди і між русскими! Крутяться, але не сідають, підходять ближче... Комітетові!...

Знайшли ми свої місця, далекі, скромні, у куточку. Справедливо: яка ціна, таке місце.

Сидимо ми, сидимо, комітетові крутяться, а на салі ні концерту ні публики.

Година сема, мінут трицять...

Відчиняються двері і входить публика.

Делеґати чи доброовольці з сіл! Пять...

Сідають зараз перед нами і починають разом з нами... чекати.

Недовго вже прийшлося ждати. Минула година з гаком а саля заповнилась майже до половини.

Ще за чверть години почався „День“.

А потім „День“ ішов собі, а публика собі так що перерв не було. Як не грали на сцені, то грали двері і — навпаки. А часом то й разом: і на сцені і двері.

Богато ліпше як у нас буває. Наша публика як спізниться, то хіба для фасону, а в них то якось інакше, більше по старому. Концерт — мовляв — не заяць, не втече.

Справді, заяцем він не був. Раком ліз до півночі, так що я два рази вечеряв, а раз солідно перекусив.

Всеж таки не жалую, що пішов! Навчився дечого і переконався в дечім.

1) Галичанин, хочби ломив язик як сухе терміття, то таки не наломить його до доброї московщини. Хахлацький пипоть лубом стає тай годі.

2) Галицькі русскі невсилі заповнити великої салі „Народнього Дому“, а підпомогли їх щойно московські русскі та дехто з іншої віри.

3) „День русской культури“ не брав під увагу ні нас, ні білорусів, що є великим поступом на шляху до національної еманципації москалів.

4) Другим разом на „День русской культури“ прийду годину пізніше. Коли початок на сему, то я прийду на осьму. І то не кваплячись, а так — легенько, по старосвітськи, як це зробила більша часть публики. Однако буде ще час виспатися перед концертом, як це робили „крестянські“ делеґати на концерті.

Галактіон Чіпка.

Дописи.

КАЛУШ. (Франківське свято). Заходом філії „Просвіти“ в Калуші улаштовано в неділю 7. червня п. р., в год. 12-ій впол. в салі Народнього Дому для читалень філіяльної округи Франківське свято. Велика саля, не зважаючи на непогоду (дощ), була по береги заповнена 500 учасниками (селяни, міщани, інтеліґенція). У святі взяло участь 5 чит. хорів, а саме: з Підгорок, Завадки, Зборої, Загіря і Бережниці Шлях. та хор при Народнім Домі в Калуші (місц. інтел.). Свято розпочалось відспіванням хором з Підгорок під проводом п. Филиповича „Вічного революціонера“, після чого річеве слово виголосив п. Струтинський Михайло. Миле враження викликав своїм виступом зєдинений хор читалень Завадка-Збора, котрий під проводом п. Дуди Матія відспівав: „Зазвенімо“ і „За Рідний Край“. Великою несподіванкою для зібраних був виступ новозаснованого хору в Загірю, котрий під проводом п. Відоняка Івана відспівав „Він живе“, „Не згасайте ясні зорі“ і „Темна нічка“. На увагу заслугує хор чит. в Бережниці Шлях., що під проводом п. Рижака відспівав „Ой зацвила черемха“ та „За Україну“. Можна сподіватися, що при вмілому веденні і вправі хор у Бережниці стане одним із ліпших. Добре враження викликав своїм виступом хор при Народнім Домі (місц. інтел.), котрий під проводом п. О. Левицького відспівав „Ой чого ти почорніло“. Завдяки праці диріґента пісня виведена була дійсно артистично та викликала у зібраних велике враження. Добре вивязався з деклямації „Наймит“ п. Филипович із Підгорок. Та вже незатерте враження у зібраних викликала артистично виконана п. Левицьким деклямація „Великдень“ (із Панських жартів“). П. Король Іван гарно відчитав виїмок із творів Франка п. з. „Свинська конституція“. На закінчення свята був живий образ, а по відспіванню нац. гимну повні вражінь учасники розійшлися.

—o—

СПОРТ

Русь (Ужгород)—Україна (Львів).

Змагання цих дружин, що відбудуться в суботу 20. і в неділю 21. ц. м. на грищі Сокола-Батька, викликали немале зацікавлення в широких українських кругах, а в спортових кругах цілого Львова без ріжниці національности зокрема. Як відомо, дружина Руси гостила вже раз у Львові при нагоді 15-літнього ювилею України (в 1926 р.) і зремісувала тоді в обох днях змагання з Україною з вислідом 3:3. З того часу змінилося багато в обох дружинах, які поступили безперечно сильно вперед, тому теперішня їх стріча заповідається незвичайно цікаво. Найліпшою частиною ужгородської 11-ки має бути

Памятайте про могили українських героїв!

звинний, швидкий і цільний напад; про поміч та оборону знаємо менше, зате високі кваліфікації воротаря Бокшая були свого часу у нас відмічені. Шож до дружини України, яка мала тепер два тижні відпочинку, то слід надіятися, що вона буде амбітним і твердим противником ужгородців та не дасть себе легко їм перемогти.

—o—

ОГОЛОШЕННЯ

Театри.

Великий Міський Театр:

Пятниця, 19. червня, год. 7·30 веч. „Хоробрий вояк Швейк".

Субота, 20. червня, год. 7·30 вечором „Доротея Ангерман".

Неділя, 21. червня, година 7·30 веч. „Хоробрий вояк Швейк".

Театр Ріжнородностей (в Нар. Домі):

Від 17. до 23. п. м. театр замкнений.

Малий Міський Театр:

Нечинний.

Кіна.

АПОЛЬО: Звукова фільма „Роскішна дівчина" (Анні Ондра) і додатки.

КАСІНО: Звукова фільма „Чорт океанів".

КОЛЬОСЕИ: Нечинне.

ЛЕВ: „Іванко музика" та звукові додатки.

МАРУСЕНЬКА: Звукові фільми „Небезпечний рай". „Пригоди в хмарах".

ОАЗА: Звукова фільма „Христина" (Джанет Ґейнор).

ПАЛЯС: „Підводне човно С. 13".

ПАН: Звукова фільма „Сема заповідь" (Дж. Ґейнор).

ПАСАЖ: „Боротьба за Марію Рожу", „Крамарка кохання" (Норма Шірер).

ПРОМІНЬ: „Залізна маска" (Фербенкс).

ФАТАМОРГАНА: „Без сердець, без душі" (Генні Портен).

ХИМЕРА: „Шукаю чоловіка і маю гроші". Звуковий додаток.

СТИЛЕВЕ: „Чортиця з Тріполісу" та Бастер Кітон.

УПХА: „Любовний шепіт ночі", Гут Ґібсон як бандит під маскою.

Програма радіо.

Пятниця 19. червня. 1931.

Варшава (1411,8) 18·00 Концерт мандоліністів. **Берлін** (419) 16·50 Концерт. **Стокгольм** (435,4) 20·00 Солісти. **Рим** (441,2) 17·00 Концерт. **Прага** (486,2) 14·70 Радіоорхестра. **Відень** (516,4) 15·20 Концерт. **Будапешт** (550,5) 17·30 Мадярські пісні. **Харків** (937,5) 15·00 Концерт. **Париж** (1724,1) 20·00 „Тангайзер" Вагнера.

Субота 20. червня 1931.

Варшава (1411,8) 16·30 Концерт. **Вильно** (368,1) 12·05 Концерт. **Берлін** (419) 18·50 Давня музика. **Рим** (441,2) 17·00 Концерт. **Прага** (486,2) 19·30 Кабарет. **Відень** (516,4) 17·30 Капеля Ремиша. **Будапешт** (550,5) 20·40 Циганська орхестра. **Харків** (937,5) 15·00 Концерт. **Москва** (1481) 12·00 Концерт.

ЛЬВІВСЬКЕ РАДІО.

Пятниця 19. червня 1931.

12·10, 15·10, 16·15, 19·35 Грамофон, 13·10 Метеорольоґ. комунікат, 14·50 Господ. комунікат, 15·25, 17·35 Відчит, 16·00 Короткофилевий кутов, 16·50 Франц. лекція, 17·10 Авд. для хорих, 18·00 Концерт, 20·00 Прес. рад. денник, 20·15 Концерт, 22·30 „Пісонька в сальоні", 23·00 Почт. техн. скринька, 23·20 „Мій зелений ліс..." у супроводі гр. плит.

Субота 20. червня 1931.

13·10 Метеорольоґічний комунікат, 14·50 Госп. комунікат, 15·10 Авд. для наймолодших, 15·35 Шаховий кутик, 15·45 Спорт. комунікат, 16·00 Авд. для дітей, концерт для молоді, 16·50 Відчит, 17·10, 19·35 Грамофон, 17·35 „Львівські жарти", 18·00 Авд. молодих, 19·10 Загадки, 19·40 Рільничі вісти й біржа, 20·15, Легка музика, 22·20 Шопенівський концерт, 22·50 Музика.

ОПОВІСТКИ

За оголошення редакція не відповідає

У неділю 21. ц. м. улаштовує Українське Лікарське Товариство прогульку для своїх членів до **живця Черче.** Відїзд з гол. двірця год. 9·55, приїзд того самого дня вечором. Збірка в головній галі біля кіоску спальних вагонів. — **Д-р Ю. Кордюк,** секретар.

Впов. П. Д-рові Вол. Бемкові адвокатові в Бережанах, складаю щиру подяку за многократну інтервенцію в часі мого 4 і пів місячного побуту в арешті. — **Осип Баран,** канд. адв. інж.

Філія Т-ва Охорони Воєнних Могил у Кракові взиває всіх тих Пань і Панів, які розібрали до вольпортажі світлини з проектом памятника, щоби звернули їх або гроші в найкоротшому часі, оскільки не бажають бути поіменно оголошеними в пресі.

Подяка. Вийшовши по десятьмісячній тюрмі на волю, почуваюся до милого обовязку зложити щиру подяку всім Вп. Панам і Паням, що несли поміч політ. вязням, зокремаж Вп. Пані Кравцевій та Вп. Панству Площанським за щиру опіку й допомогу. Вп. Д-рові Гарасимові і Вп. Д-рові Ерденберґерові, адвокатам у Стрию за опіку підчас слідства та вповні успішну оборону на розправі. „Союзові Українок" в Болехові, Вп. Д-рові Зволинському і б. послові Максимовичеві дякую за опіку й інтервенції в моїй справі. Всч. о. Стернюкові, пароховї в Гошові і рівнож П-і добр. Стернюковій складаю щиру подяку за батьківську опіку над моєю жінкою і дітьми підчас мого побуту в тюрмі. — **Михайло Шиян,** господар в Гошові.

З днем 21. червня ц. р. починає виходити в Станиславові безпартійний тижневий часопис п. з. **„УКРАЇНСЬКЕ ЖИТТЯ"** присвячений справам політичним, культурно-освітним, господарським й суспільним Покуття, Підгіря та Поділля. — Передплата до кінця року виносить зол. 4·—, чвертьрічно зол. 2·—, місячно зол. 0·70. Поодиноке число коштує 20 сот. — Виходить під неділю. Замовлення, листи та передплату висилати на адресу: **Ред. і Адм. „Українське Життя", Станиславів, вул. Голуховського ч. 17.** 4—5

На Рідну Школу зложили ВП: о. Климентій Базилевич, парох в Княжолуці 20 зол. замість вінка на домовину бл. п. Аделі Білевичевої з Полоничної, Лукіяновичі і Кміцикевичі Львів 15 зол., о. Іван Бордун — Туря Велика 15 зол. і Білик Стрий 10 зол. замість вінка на могилу бл. п. Михайла Комаринського.— ВП. Жертводавцям складає щиру подяку **Головна Управа.**

„Знання". Матуральний курс для гімназійних екстерністів під проводом учителів-спеціялістів зачнеться у Львові 1. дня вересня 1931. **Зголошуватися та інформацій жадати: Львів, вул. Театинська ч. 10.** 2284 1—3

Торговельна Школа Т-ва „Просвіта" у Львові вул. Корнявтів ч. 1. приймає кожного дня до полудня ВПИСИ: 1) на **трирічну науку** — для хлопців і дівчат, що покінчили 7-кляс всенародньої, або 3 кляси середньої школи; 2) на **однорічний курс** — для абсольвентів (ок) 6 кляс середньої школи; 3) на **курс для абітурієнтів** — для матуристів (ок) середньої школи; 4) на **дворічну науку в Економічно-кооперативному Інституті,** з тим, що на перший рік буде прийматися **абітурієнтів** (ок) середніх шкіл, на другий абсольвентів (-тки) **курсу** для абітурієнтів. 2255 3—5

ДО ВИНАЙМУ від 1. липня ц. р. 3 покої, кухня, повний комфорт, місячний чинш і 1 умебльований покій. Генінга 24. між 3—6 поп. І пов. 2266 2-2

ВІЛЛЯ під лісом, гарне положення, кімнати для одної або двох осіб, удержання і услуга. Зголошення: СС. Василіянки, Корчин, почт. Синевідсько-Вижне.

ПРОФЕСОРКА МУЗИКИ (фортепян, сольовий спів і чужі мови) прийме лекцію на селі, на час ферій. Зголошення: Адміністрація „Діла" під „Музика" 2286 1-2

СТРІЛЕЦЬКІ пісні на фортепян Ярославенка за 10 зол. продають книгарні. 2279 1-10

ПОШУКУЄМО від зараз господині до управи дому і домашнього господарства. — Зголошення слати до Адміністрації „Діла" під „Господиня". 2280 1—3

КАМЕНИЦЯ нова у Львові на 18% чистого доходу, оказійно на продаж. До Адміністрації „Діла" під „Дохід". 2290 1—2

ДРІБНІ ОГОЛОШЕННЯ

За оголошення редакція не відповідає

ЗОЛОТО, БРИЛІЯНТИ, СРІБЛО — оцінює безплатно і купує по високій ціні Домбровскі і Розважевскі, Львів, Академічна ч. 2. Фабричний склад годинників. — Довголітня гарантія. — 1447 18—?

БІЖУТЕРІЮ, ЗОЛОТІ І СРІБНІ ВИРОБИ продає за готівку і на рати від десятків літ у цілім краю знана фірма **Іван Зельтенрайх,** Львів, пл. Марійська ч. 5. Купую бриліянти, золото, срібло, плачу найвищі ціни. 1538

ОГОЛОШЕННЯ

За оголошення редакція не відповідає

Д-Р ЕВГЕН ДУРДЕЛЛО

бувш. лікар заграничних клінік, специяліст скірних, венеричних і сексуальних недуг (полова немія) та **лікарської косметики**

ординує в скірних недугах
і т. д. від год. 8½—10, 14—16.
в косметиці від 10—11 і 16—18
в неділі і свята від 10—11.

Гірське сонце. Вапофор. Дітермія. Кріотерапія. Сепаратові ждальні.

ЛЬВІВ, вул. Сикстуська ч. 22, III. п.
(біля Нар. Гостинниці).

Вінда до вжитку. Телефон 38—90

Конкурс.

Для двох учителів (-ьок) **педагогічних предметів** в дів. учит. семинаріях „Р. Ш." у Самборі і Стрию є вільні посади від 1. вересня ц. р. Подання з документами й референціями вносити до Головної Управи „Р. Ш." у Львові, Ринок 10 до кінця червня ц. р. — Головна Управа. 2283 1—2

Загальні Збори

Читальні „Просвіта" Середмістя

відбудуться дня 28. червня 1931 р. в год. 6. попол. у власній домівці Ринок 10/II. зі звичайним порядком нарад.

На випадок браку комплету ті самі збори відбудуться на годину пізніше.
2281 Виділ.

II РІК ВИДАВАННЯ!

КІНО ч. 12. вже в розпродажі. Просимо жадати по всіх кіосках і залізничних книгарнях „РУХ".

Адреса: КІНО, Львів, вул. Бляхарська 8. 3—3

НАКЛАДНЯ SCHERL у БЕРЛІНІ

поручає слідуючі свої видавництва:

Berliner Lokalanzeiger, Der Tag, Berliner Nachtausgabe, Der Montag, Die Woche Die Gartenlaube, Filmwelt, Sport im Bild, Scherls Magazin, Allgemeiner Wegweiser, Praktischer Wegweiser.

Адреса всіх видавництв така:

BERLIN SW 68, Zimmerstrasse 35—41.

В переписці треба зазначувати:

Ausland-Abteilung. Місця платности в Польщі: Банк для торговлі та промислу, Познань (чекове конто в ПКО ч. 200.490). Почтове конто у Берліні: **Berlin, N-o 3.111.** 81—?

Присилайте передплату!

Оголошуйтеся в одинокім укр. щоденнику „ДІЛО"!

Найдешевші книжки!

МИХАЙЛО ВОЗНЯК

ІВ. БЕЛЕЙ і ОЛ. КОНИСЬКИЙ

До звязків Галичини з Наддніпрянщиною. — Ціна 50 сот., з почт. пересилкою 70 сот.

ШЕВЧЕНКО і КНЯЖНА РЕПНІНА

Ціна 1·50 зол., на почт. перес. 30 сот.

МИКОЛА МАТІЇВ-МЕЛЬНИК

КРІЗЬ ДИМ І ЗГАР

Ціна 50 сот., з почтовою перес. 70 сот.

ВОЛОДИМИР ОСТРОВСЬКИЙ.

СМІХ ЗЕМЛІ

Ціна 1·50 зол., з почт. перес. 2·10 зол.

ЕВГЕН ЧИКАЛЕНКО

Спогади I. II. і III. часть

Ціна 8·— золотих — без пересилки

АЛЬФОНС ДОДЕ

МАЦІЦЬКИЙ

Переклад із французьк. мови М. Рудницького. — Ціна 3·— зол., з почт. пересилкою 4·— зол.

Можна дістати в Адм. „Діла" Львів, Ринок 10. II. п. або в книгарнях.

За редакцію відповідає Олександер Костик. Видає Видавнича Спілка „Діло". З друкарні Вид. Спілки „Діло", Львів, Ринок 10.